Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Gemeente Maashorst
Postbus 83
5400 AB UDEN

Onderwerp
Advies m.b.t. aanvraag omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit Zonnepark Schapendrift Hemelrijkstraat Odiliapeel

Datum
21 juli 2025
Ons kenmerk
C2359110/6163944
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
L.C. [redacted]
Telefoon
06 [redacted]
Email
[redacted]@brabant.nl
Bijlage(n)
-

Geacht college,

Op 7 juli 2025 ontvingen wij uw verzoek om advies met betrekking tot de aanvraag voor een omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit 'Zonnepark Schapendrift Hemelrijkstraat Odiliapeel' (hierna: BOPA).

Uw verzoek is gebaseerd op ons besluit van 7 november 2023 waarmee wij op grond van artikel 16.15a, onder d en artikel 16.16 van de Omgevingswet, artikel 4.25, eerste lid, onder g en artikel 4.37 Omgevingsbesluit een aantal gevallen van provinciaal belang hebben aangewezen, en waarvoor in die gevallen advies aan ons gevraagd moet worden indien een omgevingsvergunning wordt verleend.

Volgens uw adviesverzoek is met deze aanvraag BOPA sprake van een geval waarop de instructieregels zoals opgenomen in:
- Artikel 5.54 (Zonneparken in Landelijk gebied) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant;

van toepassing is.

Aan de Scheidingsweg nabij de kern Odiliapeel wil de gemeente een zonnepark toestaan. Het plangebied voor Zonnepark Schapendrift wordt begrensd door de Scheidingsweg, Kievitlaan en Hemelrijkstraat. Het betreft een aantal agrarische percelen met een grootte van circa 20 hectare.

Op 8 juli 2025 heeft GS een besluit genomen op basis van artikel 10.12 lid 4 OV. In het besluit staat dat GS naar aanleiding van het verzoek van de gemeente Maashorst de termijn eenmalig verlengt tot 1 januari 2026 om de regels voor zonneparken in het landelijk gebied die golden op 1 januari 2024 toe te passen bij dit concrete initiatief. Dat besluit hebben wij bij ons advies betrokken.

Basisprincipes Omgevingsverordening

Zorgvuldig ruimtegebruik (artikel 5.8 Ov)
Het principe van zorgvuldig ruimtegebruik houdt onder andere in dat voorzieningen geconcentreerd dienen te worden. Het valt ons op dat het zonnepark een afwijkende vorm heeft ten opzichte van andere zonneparken. Wij vragen de gemeente nader te onderbouwen waarom voor deze vorm is gekozen mede gelet op het principe van zorgvuldig ruimte gebruik.

Lagenbenadering (artikel 5.9 Ov)
De lagenbenadering biedt inzicht voor een ontwikkeling in welke effecten een ontwikkeling heeft op de lagen afzonderlijk. Ook wordt bekeken op welke manier negatieve effecten worden voorkomen. De volgende lagen worden onderscheiden: de ondergrond, de netwerklaag en de bovenste laag.

In de motivering behorende bij de BOPA wordt de lagenbenadering mager uitgewerkt. In het kader van de ondergrond wordt niet benoemd wat voor een bodem- en watersysteem er ter plaatse is en welke aardkundige waarden aanwezig zijn. In het kader van de netwerklaag wordt niet ingegaan op bijvoorbeeld het energienetwerk. Wel wordt ingegaan op ecologische verbindingen, maar er wordt niet benoemd aan welke verbindingen een bijdrage wordt geleverd middels deze ontwikkeling. In de motivering bij de bovenste laag wordt gemist waarom deze omvang en vorm van het zonnepark passend is binnen de bovenste laag. Daarnaast ontbreekt een algehele conclusie waarom deze ontwikkeling geschikt is op deze plek vanuit de lagenbenadering.

Kwaliteitsverbetering van het landschap (artikel 5.11 Ov)
Een ontwikkeling in Landelijk gebied gaat gepaard met een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit van het gebied. We zien dat de landschappelijke inpassing is opgesteld met een landschapsanalyse. De landschappelijke inpassing bestaat uit gebiedseigen soorten. We geven de gemeente de onderstaande punten mee en verzoeken dit te verwerken in de landschappelijke inpassing:

- De batterijopslag kan natuurlijker worden ingepast met bijvoorbeeld een gemengde wilde haag.
- Het plan geeft nog onvoldoende inzicht op welke manier het plan kan bijdragen aan een versterking van het bovenliggende NNB-gebied. Dit bedoelen we niet alleen in ecologische zin, maar ook in landschappelijke zin.
- De poelen die in de landschappelijke inpassing staan ingetekend liggen onzes inziens niet allemaal op een logische plek. Bepaalde poelen liggen op een hoger gelegen gebied. Ook is de ondergrond daarvan onvoldoende benoemd. Dit heeft gevolgen voor de functie van de poel, bijvoorbeeld de doorlatendheid van de gronden.

- Voor een aanbeveling om de aardkundige waarden te betrekking bij de landschappelijke inpassing verwijzen wij u naar de paragraaf over de aardkundige waarden.

Aardkundige waarden (artikel 5.43 Ov)
De motivering behorende bij een ontwikkeling laat zien dat de ontwikkeling tevens gericht is op behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de aanwezig aardkundige waarden. Ook dient het plan regels te bevatten die deze waarden beschermen.

Op de Aardkundig waardevolle gebieden kaart staat het volgende aangegeven over de waarden ter plaatse:
''De Peelrand- en Feldbissbreuk zijn unieke voorbeelden van actieve breuken in los 'gesteente', met duidelijk zichtbare wisselwerking met hydrologie en vegetatie (voorkomen wijstgronden). Ook in de rest van het gebied invloed breukwerking in het landschap. Maximaal hoogteverschil is 3 meter.''

De peelrandbreuk loopt volgens de kaart dwars door het zonnepark heen. In de motivering wordt niet ingegaan waar deze breuk exact ligt en hoe diep deze breuk ligt. Er wordt daarbij niet aangegeven of er wijstgronden aanwezig zijn. Wij vragen de gemeente om de breuk nader te duiden en in het ontwerp de peelrandbreuk terug te laten komen. Hierdoor wordt er recht aan de locatie gedaan en wordt het verhaal van de locatie vertelt. Dit kan gekoppeld worden aan educatie en recreatie.

Zonneparken in Landelijk gebied (artikel 5.54 Ov, zoals deze gold op 1 januari 2024)
Een ontwikkeling in Landelijk gebied kan voorzien een zonnepark om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie. Voor deze ontwikkelingen gelden voorwaarden.

- Uit onderzoek moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is. Hierbij worden verschillende treden uiteengezet. In eerder overleg met de gemeente hebben we de onderbouwing van de zonneladder besproken met elkaar. Het onderzoeksgedeelte is akkoord bevonden. Daarbij is wel aangegeven dat de gemeente zich ook dient uit te spreken over het feit op wat voor een soort gronden een zonnepark kan worden toegestaan. Dit hangt samen met de ontwikkelingsrichting van het gebied en de lagenbenadering. In het landelijk gebied dient er ook sprake te zijn van meervoudig ruimtegebruik. Het meervoudig ruimte gebruik wordt onderbouwd door de gronden tevens te gebruiken voor agri-pv en aanleg van natuur. Voor het onderdeel Agri-pv staat tevens in de motivering dat het kan gaan om akkerbouwgewassen of kruidenrijk grasland. Dat is afhankelijk van de agrarische ondernemer. Wij vinden het meervoudig ruimtegebruik nog onvoldoende geborgd/onderbouwd. Indien aansluitend wordt gezocht

met de peelrandbreuk, kan dit ook als meervoudig ruimtegebruik worden gezien.
- In de motivering is te lezen dat over de financiële participatie nog niet is besloten. De financiële participatie kan ook als meerwaarde dienen, zoals staat beschreven in artikel 5.54 Ov. Wij vragen de gemeente de financiële participatie nader te duiden.
- Wij verzoeken de tijdelijkheid van het zonnepark voor 25 jaar voldoende te borgen in de BOPA. Dit geldt voor het ingaan van de termijn van 25 jaar, maar ook voor de verwijdering van alle opstanden. De juiste borging in de vergunning geldt tevens voor de landschappelijke inpassing.

Advies
De voorliggende aanvraag BOPA is in ieder geval (deels) in strijd met de instructieregels voor het omgevingsplan zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: instructieregels ten aanzien van de in dit advies beschreven onderdeel of onderdelen.
Op basis van artikel 8.0b Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) ontstaat daardoor de grondslag waarop u de aangevraagde BOPA verplicht moet weigeren. Gelet op de overwegingen in ons advies zijn er wellicht mogelijkheden om het beoogde initiatief waarop de aanvraag BOPA zich richt alsnog in overeenstemming te brengen met de instructieregels. Als dat volgens uw (nadere) beoordeling tot de mogelijkheden behoort, adviseren wij u hierover in overleg te treden met de aanvrager.
Mocht ons advies aanleiding geven tot vragen of opmerkingen, dan zijn wij graag bereid tot nader overleg

Toezenden besluit
Wij vinden het belangrijk om op termijn te evalueren hoe de instelling van het adviesrecht heeft gewerkt. Het is daarvoor nodig om te beschikken over de besluiten met betrekking tot omgevingsvergunningen voor de BOPA die als geval zijn aangewezen.

Provincie Noord-Brabant

Om die reden verzoeken wij u het besluit met betrekking tot onderhavige omgevingsvergunning voor de BOPA via het daartoe door ons vastgestelde e-formulier aan ons toe te zenden.

Datum
21 juli 2025
Ons kenmerk
C2359110/6163944

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

[redacted],
projectleider uitvoering Omgevingswet

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.